

Του Απόστολου Περιστέρη, αστυνόμου Β', κτηνίατρου, υποψήφιου διδάκτορα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Δυστυχώς το φαινόμενο της κακοποίησης και θανάτωσης ζώων δεν είναι σημερινό φαινόμενο. Από το Μεσαίωνα ακόμη υπάρχουν αναφορές σε κακοποιήσεις και θανατώσεις ζώων. Μάλιστα ο Hogarth σκιτσογράφος της εποχής αναφέρει από τότε τα τέσσερα στάδια κακοποίησης (έκδοση 21 Φεβρουαρίου 1751). Στα σκίτσα του ο Hogarth καταδεικνύει την βαναυσότητα στα ζώα που βλέπει γύρω του, και συμπεραίνει τι θα γίνει στο μέλλον με τους ανθρώπους που συνεχίζουν αυτή την συμπεριφορά. Στην πρώτη εικόνα είναι σκηνές από βασανισμό σκύλων, γατιών και άλλων ζώων.

Στη Δεύτερη δείχνει έναν από τους χαρακτήρες της πρώτης εικόνας (Τομ), ο οποίος έχει γίνει οδηγός άμαξας και η κακοποίηση στο άλογο του, προκάλεσε το κάταγμα του ποδιού του.

Στην Τρίτη εικόνα ο Τομ εμφανίζεται ως δολοφόνος με τη γυναίκα που σκότωσε, να κείτεται στο έδαφος: η διάπραξη ανθρώπινου φόνου ως φυσικό επακόλουθο της πορείας του.

Τέλος, η δημόσια αποδοκιμασία του (Reward of Cruelty) με τη χρησιμοποίηση του σώματός του για ανθρώπινη ανατομία από επιστήμονες μετά την εκτέλεσή του. (Η πράξη αυτή επιτρεπόταν για καταδίκους που είχαν καταδικαστεί σε θάνατο για φόνο στην Αγγλία του Μεσαίωνα).

Το 70% όσων είχαν κακοποιήσει ζώο, βρέθηκαν να έχουν κάνει κι άλλα εγκλήματα, ενώ το 44% είχε πειράξει ανθρώπους. (Arluke, A. & Luke, C. 1997).

Στις μέρες μας το φαινόμενο της κακοποίησης παρουσιάζει μεγάλη έξαρση. Τα κοινωνικά προβλήματα που αυξάνονται, η οικονομική ανέχεια, καθώς και η πτώση του μορφωτικού επιπέδου συντελούν σε αυτό. Χαρακτηριστική η έρευνα της VPRC. Στην έρευνα πραγματοποιήθηκε προσέγγιση που αφορούσε στην ενεργητική μορφή κακοποίησης και όχι στην παθητική.

Τα αποτελέσματα της έρευνας χαρακτηριστικά: Το 75% του πληθυσμού θεωρεί ότι πράξεις βανδαλισμού και κακοποίησης είναι μια εγκληματική ενέργεια που πρέπει να τιμωρείται αυστηρότερα.

Δεν υπάρχει διαφορά ποσοστών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Το 16% των ερωτηθέντων θεωρεί πως είναι φυσικό επόμενο, καθώς δεν υπάρχει το αντίστοιχο ενδιαφέρον από τις αρμόδιες αρχές. Το σύνολο αυτό δείχνει μια ανοχή και μια πιο χαλαρή αντιμετώπιση του θέματος.

Ανησυχητικό όμως είναι το ποσοστό του 4% γενικού πληθυσμού που θεωρούν πως η κακοποίηση ζώων και οι δηλητηριάσεις αποτελούν αναγκαίο κακό και πράξη υπευθυνότητας, για να προστατεύεται ο άνθρωπος από τις ασθένειες που μεταδίδουν τα ζώα.

Ενθαρρυντικό είναι όμως το γεγονός πως στις νεαρές ηλικίες από 18 έως 34 το ποσοστό ευαισθητοποίησης είναι μεγαλύτερο. Αυτό επισημαίνει και την αναγκαιότητα της ενημέρωσης και εκπαίδευσης ξεκινώντας από την παιδική ηλικία.

Με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης, όπως συμπεραίνεται από την έρευνα, απόφοιτοι κατώτερης εκπαίδευσης παρουσιάζουν μεγαλύτερη ανοχή σε σχέση με άτομα ανώτατης εκπαίδευσης.

Τέλος, σε σχέση με την γεωγραφική περιοχή και τα επίπεδα ανοχής σε τέτοιου είδους φαινόμενα, η περιοχή της Δυτικής Αττικής, η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και οι νήσοι του Ιονίου και του Αιγαίου παρουσιάζουν μεγάλη απόκλιση εμφανίζοντας πολύ χαμηλό ποσοστό ευαισθητοποίησης σε σχέση με το ποσοστό του γενικού πληθυσμού.

Πολύ ανησυχητικό είναι και το πάρα πολύ υψηλό ποσοστό των περιοχών της Πελοποννήσου και των νήσων Αιγαίου που θεωρούν πως οι κακοποιήσεις και οι δηλητηριάσεις είναι πράξεις υπευθυνότητας.

Η Φυσική και Πολιτική ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας δίνει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις περιστατικών κακοποίησης, βανδαλισμού ή άλλης βάνανσης συμπεριφοράς σε βάρος των ζώων, το οποίο άλλωστε και καταδεικνύει και το επίπεδο πολιτισμού μιας Χώρας. Άλλωστε με διαταγές της απαιτεί τη διαρκή εγρήγορση –

ευαισθητοποίηση του προσωπικού των Υπηρεσιών της (αντίστοιχες Δ/γες 4 Αυγούστου, 20 Ιανουαρίου 2011 και 30 Μαρτίου 2012). Επιζητά τη συνεργασία με τις φιλοζωικές οργανώσεις και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να μηδενιστούν τα περιστατικά κακοποίησης των ζώων, καθώς και ζητά με κάθε τρόπο υποβοήθηση του έργου της και άμεση εξέταση των καταγγελιών από μη κυβερνητικές οργανώσεις, φιλοζωικά σωματεία, μεμονωμένους πολίτες τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η συνδιοργάνωση ημερίδας για την κακοποίηση και την θανάτωση ζώων το Φεβρουάριο του 2011 στη ΓΑΔΑ με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και με την εξαγωγή πολύ χρήσιμων συμπερασμάτων για την δράση και επίτευξη του κοινού μας στόχου : την καταπολέμηση της κακοποίησης των ζώων.

Η προστασία των ζώων από την ανθρώπινη βαρβαρότητα, για να είναι αποτελεσματική, πρέπει, πέραν της αυστηρής ποινικής μεταχείρισης των παραβατών, πέραν των αστυνομικών μέτρων πρόληψης και καταστολής, πέραν της επιστημονικής συνδρομής των κτηνιατρικών υπηρεσιών και της ευαισθητοποίησης των φιλοζωικών οργανώσεων, να συνοδεύεται από τη γενικότερη ενεργή κοινωνική συμμετοχή και την αλλαγή της αντίληψης του μέσου πολίτη για το ζήτημα αυτό.

Σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Αστυνομίας οι Υπηρεσίες της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, συμβάλλουν ουσιαστικά στη γενικότερη προσπάθεια για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού. Ειδικότερα, επιλαμβάνονται στα περιστατικά βασανισμού, κακοποίησης ή θανάτωσης ζώων αυτεπάγγελα, όταν πληροφορούνται με κάθε τρόπο τη διάπραξη των ανωτέρω αξιόποινων πράξεων, ενώ τη τετραετία (2009-2012) χειρίστηκαν τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Καταγγελίες για κακοποίηση, βασανισμό ή θανάτωση ζώων (72) το 2009, (161) το 2010, (200) το 2011 και 304 το 2012.
- Περιπτώσεις κακοποίησης, βασανισμού ή θανάτωσης ζώων που επελήφθησαν αυτεπάγγελα, (19) το 2009, (32) το 2010, (199) το 2011 και (298) το 2012.
- Συλλήψεις δραστών για κακοποίηση, βασανισμό ή θανάτωση ζώων (9) το 2009, (24) το 2010, (50) το 2011 και (75) το 2012.

- Δικογραφίες που σχηματίστηκαν για κακοποίηση, βασανισμό ή θανάτωση ζώων (73) το 2009, (176) το 2010, (214) το 2011 και (341) το 2012

Όπως μπορεί κανείς εύκολα να διαπιστώσει από τον παραπάνω πίνακα με τα δεδομένα των τεσσάρων ετών, η ΕΛ.ΑΣ έχει αυξήσει τη δραστηριότητά της, καθώς επελήφθη αυτεπάγγελτα σε 298 περιπτώσεις το 2012, έναντι 19 του 2009, αλλά και ο πολίτης άρχισε να ενεργοποιείται μην αποσιωπώντας πλέον την κακοποίηση, αλλά καταγγέλλοντας αυτές τις πράξεις. Βέβαια είμαστε ακόμη στην αρχή και δε χωράει εφησυχασμός. Τα νούμερα αυτά είναι τελείως πλασματικά, καθώς τεράστιος αριθμός κακοποιήσεων δεν φτάνει ποτέ στην Αστυνομία είτε λόγω της άγνοιας του πολίτη για τις ενέργειες που πρέπει να κάνει, είτε διότι η κακοποίηση συμβαίνει μέσα στον κλειστό χώρο της οικίας. Αυτό είναι άλλωστε και το πλεονέκτημα του δράστη, όταν κακοποιεί ένα ζώο. Οι ομοιότητες μεταξύ της ενδοοικογενειακής βίας και της κακοποίησης ζώων είναι πάρα πολλές. Με μια τεράστια όμως διαφορά ότι το ζώο δεν μπορεί να μιλήσει και να μας αναφέρει την κακοποίησή του.

Σε έρευνα του Johns Hopkins University από το 1994 ως το 2000, σε 11 πόλεις των ΗΠΑ, η κακοποίηση ζώων ήταν ένας από τους τέσσερις σημαντικότερους δείκτες που φανέρωναν πιθανούς μελλοντικούς κακοποιούς!

Σε μια μελέτη, το 71% των γυναικών που κακοποιήθηκαν, ανέφεραν ότι το ίδιο άτομο που τις κακοποίησε είχε κακοποιήσει κάποτε το κατοικίδιο τους ή απείλησε να κακοποιήσει ζώο! (Ascione, 1998)

Σε άλλη μελέτη αναφέρεται ότι το 88% όσων κακοποιούν παιδιά, είχαν επίσης κακοποιήσει ζώα στο σπίτι τους.

Παράλληλα, το FBI θεωρεί επίσημα ότι η κακοποίηση ζώων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προβλεφθεί αν κάποιος θα διαπράξει στο μέλλον κάποια επίθεση (κυρίως σεξουαλική).

Όσο λοιπόν οι περιπτώσεις κακοποίησης αυξάνονται στη χώρα μας τόσο αυξάνεται και η ανάγκη για την δίωξη εγκλημάτων που αφορούν σε κακοποίηση, θανάτωση ή βασανισμό ζώων και η παραπομπή και τιμωρία τους στο δικαστήριο. Σημαντική σε αυτή την περίπτωση είναι επίσης η αгаστή συνεργασία κτηνιάτρων (ως εμπειρογνώμονες) με την Αστυνομία για την ολοκληρωμένη και εμπειριστατωμένη έρευνα των περιπτώσεων κακοποίησης, βασανισμού και θανάτωσης ζώων, καθώς και με τα φιλοζωικά σωματεία ως εκπρόσωποι των δικαιωμάτων των ζώων, τα οποία δεν διαθέτουν φωνή, ώστε η υπόθεση να οδηγηθεί στη Δικαιοσύνη.

Απαραίτητη σε περιπτώσεις θανάτωσης είναι η παρουσία κτηνιάτρου στον τόπο του εγκλήματος. Το περιβάλλον, οι συνθήκες, καθώς και το παραμικρό ίχνος που μπορεί να περισυλλεγεί, είναι κρίσιμο για την έκβαση της υπόθεσης. Σε περιπτώσεις τραυματισμού το ζώο θα πρέπει να οδηγείται σε κτηνίατρο, ο οποίος θα γνωμοδοτεί και θα συντάσσει τη σχετική γνωμάτευση. Η σημασία της σωστής έκθεσης καταδεικνύεται και από την τεραστία σημασία που δίνουν τα δικαστήρια σε αυτές, καθώς αποτελούν αδιάσειστα στοιχεία και δεν μπορούν να καταρριφθούν. Επιπλέον, σε περιπτώσεις δηλητηριάσεων η συλλογή από τα αρμόδια προανακριτικά όργανα δολωμάτων, καθώς και η παραγγελία για κτηνιατροδικαστική εξέταση εξασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την ακεραιότητα και αξιοπιστία αυτών, με την αποστολή των δειγμάτων αρμοδίως στα εξής εργαστήρια:

- Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ινστιτούτο Βιοχημείας, Τοξικολογίας και Διατροφής Ζώων (IBITODIZ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αξίζει να επισημανθεί ιδιαίτερα η υποχρέωση του προσωπικού της ΕΛ.ΑΣ για άμεση εκδήλωση ενεργειών σε κάθε πληροφορία ή καταγγελία που περιέρχεται σε γνώση τους, απαντώντας εγγράφως στους καταγγέλλοντες και για αυστηρή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας (κυρίως Ν.4039/2012) με στόχο την παντελή εξάλειψη περιστατικών

κακοποίησης, βασανισμού ή άλλης βάνουσης συμπεριφοράς σε βάρος των ζώων. Οι αστυνομικοί υπάλληλοι θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις. Θα πρέπει να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν σωστά το νόμο και θα πρέπει να ενημερώνονται για τη διαδικασία που ακολουθείται.

Ως γνωστό, πολλές ασάφειες και απορίες δημιουργήθηκαν με την ψήφιση του Ν.4039/2012 εξαιτίας των διατυπώσεων, που υπάρχουν σχετικά με την προστασία των ζώων συντροφιάς, σχετικά με το ποιο όργανο (ΕΛ.ΑΣ. ή Δημοτική Αστυνομία) έχει την αρμοδιότητα να επεμβαίνει στα ζητήματα κακοποίησης των ζώων είτε της παθητικής (μη τήρηση των κανόνων ευζωίας) είτε της ενεργητικής (πυροβολισμός, κρέμασμα, δηλητηρίαση, πνιγμός κ.λπ.).

Εδώ ίσως θα πρέπει να γίνει μια λεπτομερέστερη ανάλυση και ενημέρωση των αστυνομικών πάνω στο θέμα αυτό για την έννοια της κακοποίησης, για να μην συγχέεται και παρεξηγείται.

Στο άρθρο 16 δημιουργείται μια σύγχυση με τον τρόπο παράθεσης των προς τιμωρία πράξεων, συμπεριλαμβάνοντας πράξεις πταισματικού και πλημμεληματικού χαρακτήρα. Θα πρέπει να γίνει σαφής διαχωρισμός.

Η λέξη κακή μεταχείριση δημιουργεί σύγχυση, παρά λύνει προβλήματα. Για παράδειγμα κακομεταχείριση είναι η κακή μεταχείριση του ζώου που συμβαίνει πολύ συχνά από έλλειψη γνώσεων τόσο χειρισμού όσο και διαχείρισης ενός σκύλου ή γάτας ή ενός εξωτικού ζώου από νέο και άπειρο ιδιοκτήτη, γι' αυτό και τέτοιου είδους θέματα απασχολούν επανειλημμένα τα Μ.Μ.Ε με οδηγίες προς τους ιδιοκτήτες από τους ειδικούς (κτηνιάτρους, εκπαιδευτές κ.α).

Η έννοια της κακοποίησης περιλαμβάνει τον βασανισμό και την κακή και βάνουση μεταχείριση, οπότε αυτό θεωρείται πλεονασμός.

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ:

Μη αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά που εσκεμμένα προκαλεί ανώφελο πόνο, ταλαιπωρία ή άγχος και/ή θάνατο ενός ζώου.

ενεργητική:

κακόβουλη πρόθεση, σκοπιμότητα,

ενδείξεις ψυχολογικής διαταραχής του δράστη

παθητική:

αμέλεια, ανεπαρκής φροντίδα, στέγαση,

1- ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ (εκούσια ή ακούσια)

A) ενεργητική κακοποίηση

- δηλητηρίαση
- πυροβολισμός
- ακρωτηριασμός
- πνιγμός
- ασφυξία
- πρόκληση εγκαύματος
- επίθεση & άσκηση βίας - κτηνωδία
- εγκατάλειψη
- περιορισμός κινητικότητας
- παγίδευση

κακοποίηση (ή «κακομεταχείριση»);)

- τρομοκράτηση με πυροτεχνήματα
- κακές συνθήκες μεταφοράς
- λανθασμένες τεχνικές εκπαίδευσης

B) παθητική

(αμέλεια ή αδιαφορία)

- έλλειψη τροφής & νερού
- έλλειψη κτηνιατρικής φροντίδας
- έλλειψη υγιεινής
- έλλειψη στέγασης
- έκθεση σε ακραίες καιρικές συνθήκες
- γενική αμέλεια

Γ) κακοποίηση με εμπορική εκμετάλλευση

- κυνομαχίες & διάφοροι αγώνες με στοιχήματα
- αθλήματα & τσίρκο
- συγγενική αναπαραγωγή
- ανεξέλεγκτος πειραματισμός
- επίπονη εργασία

2- ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ (εκούσια ή ακούσια)

- ενεργητική: υποβολή σε φόβο, αγωνία, άγχος, απομόνωση
- παθητική: στέρηση αγάπης και στοργής, έλλειψη ψυχαγωγικών ερεθισμάτων

Ευζωία

Ορισμός του Dunkan: η ευζωία είναι ένα χαρακτηριστικό που διαμορφώνεται μέσα από το γενότυπο και το περιβάλλον του κάθε ζώου.

Με νεώτερη Δ/γη της η ΕΛ.ΑΣ, αλλά και με παρέμβαση της Προϊσταμένης της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών αποσαφηνίστηκαν οι ασάφειες και δόθηκαν από το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ κατευθυντήριες οδηγίες. Συγκεκριμένα: με στόχο την αποτελεσματική προστασία κάθε είδους ζώου και την πρόληψη - αποτροπή εκδήλωσης οποιασδήποτε παραβατικής συμπεριφοράς σε βάρος των ζώων (θανάτωση, βασανισμός, κακομεταχείριση κ.λπ.), οι αστυνομικοί πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τις λεπτομέρειες του σχετικού νόμου.

- Να δραστηριοποιούνται αναφορικά με την αυστηρή εφαρμογή του συγκεκριμένου νόμου, να μεριμνούν οι προϊστάμενοι για την ευαισθητοποίηση του προσωπικού των Υπηρεσιών τους και εκδήλωση συνεχούς ενδιαφέροντος στο ζήτημα της προστασίας των ζώων.

- Πρέπει να εξετάζεται άμεσα και με προσοχή κάθε είδους πληροφορία - καταγγελία, απ' όπου και αν προέρχεται, συμπεριλαμβανομένου και του διαδικτύου, αναφορικά με περιστατικά θανάτωσης- κακοποίησης - κακομεταχείρισης ζώων, προβαίνοντας στη συνέχεια στις απαραίτητες αστυνομικές και δικονομικές ενέργειες κατά παντός υπαιτίου.

.....

- Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας εξακολουθούν να περιέρχονται και μάλιστα με μεγάλη συχνότητα τέτοιου είδους καταγγελίες, γεγονός που καταμαρτυρεί ότι το εν λόγω φαινόμενο παραμένει έντονο και απαντάται σχεδόν σε ολόκληρη τη Χώρα.

- Οι Υπηρεσίες της Αστυνομίας να συνεργάζονται με την Υποδιεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Υπηρεσίας Οικονομικής Αστυνομίας & Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος για τις, μέσω διαδικτύου, παρεχόμενες πληροφορίες - καταγγελίες και διακίνηση υλικού σχετιζόμενου με το εν λόγω αντικείμενο.

- Ενεργοποίηση δικτύου πληροφοριών προς εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας αγνώστων δραστών διάπραξης των προαναφερόμενων αδικημάτων και περαιτέρω παραπομπή αυτών στη δικαιοσύνη.

- Συνεργασία με συναρμόδιες Υπηρεσίες, όπου αυτό απαιτείται, προς τις οποίες να παρέχεται κάθε αιτούμενη συνδρομή.

- Ανάπτυξη συνεργασίας με τις φιλοζωικές και λοιπές οργανώσεις, τις οποίες να υποβοηθούν με κάθε τρόπο στο έργο τους, ερευνώντας με ιδιαίτερη προσοχή τις καταγγελίες τους και εντάσσοντας, παράλληλα, τυχόν προτάσεις - παρατηρήσεις αυτών στο σχεδιασμό των Υπηρεσιών για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος.

Όπως έγινε σαφές από τις οδηγίες που δόθηκαν από την ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας ο Ανακριτικός Υπάλληλος πρέπει να ενεργεί άμεσα. Το αδίκημα της κακοποίησης δεν διώκεται κατ' έγκληση, αλλά αυτεπάγγελτα.

Θα πρέπει όμως να τονιστεί πως και η δουλειά της Αστυνομίας δεν είναι εύκολη, ειδικά σε περιπτώσεις κακοποίησης που οι μάρτυρες δεν "μιλάνε". Οι υποθέσεις θα πρέπει να είναι καλά στοιχειοθετημένες, ώστε να μην προκύπτει καμιά αμφιβολία ως προς την κακοποίηση. Γι' αυτό και θεωρείται τεράστιας σημασίας η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Η Αστυνομία ως υπηρεσία δίωξης και εφαρμογής του νόμου, οι κτηνίατροι με την επιστημονική τους γνώση, οι Δήμοι και οι Υπηρεσίες υγιεινής για τη διασφάλιση της ευζωίας των ζώων, αλλά και της Δημόσιας Υγείας και οι Φιλόζωοι με την αμέριστη αγάπη τους προς τα ζώα και τη διαρκή εγρήγορσή τους για καθετί παραβατικό.

Ο νόμος 4039/2012 δεν έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα: Β.Η.Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α. Την παροχή της απαραίτητης μηχανογραφικής υποδομής (κεντρικοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, δίκτυο κ.λπ.) για τη λειτουργία της κεντρικής διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης, στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, καθώς και την προμήθεια των ανιχνευτών ηλεκτρονικών μέσων σήμανσης, που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4.

5. Αφαιρείται η άδεια κυνηγιού από κυνηγό, του οποίου ο σκύλος, που χρησιμοποιείται στο κυνήγι, δεν έχει σημανθεί σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 και δεν έχει εγγραφεί χειρόγραφα ή με την ετικέτα ταυτοποίησης, ο αριθμός της σήμανσης στο βιβλιάριο υγείας ή στο διαβατήριο του ζώου συντροφιάς, μέχρι να σημειωθεί το συγκεκριμένο ζώο.

12. Σε κάθε Δήμο συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου πενταμελής επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς, τα δύο μέλη της οποίας ορίζονται από τα πιο αντιπροσωπευτικά φιλοζωικά σωματεία και τις ενώσεις που εδρεύουν στο Δήμο ή στην οικεία Περιφερειακή Ενότητα. Υποχρεωτικά στην επιτροπή μετέχουν ένας (1) κτηνίατρος και ένας (1) εκπρόσωπος κυνηγετικού σιλ-λόγου που εδρεύει στο Δήμο ή την οικεία Περιφερειακή Ενότητα. Η προαναφερθείσα επιτροπή αποφασίζει για την επικινδυνότητα ενός ζώου συντροφιάς, σύμφωνα με τον ορισμό της παραγράφου στ' του άρθρου 1 του παρόντος, καθώς και αντιμετωπίζει τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΕΙ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.

Άρθρο 2

Αρμόδιες Αρχές

1. Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ζώων και την τήρηση των κανόνων ευζωίας τους είναι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται: α. η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και β. η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου των κανόνων προστασίας των ζώων και του συστήματος της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δήμων και όπου αυτές δεν έχουν συσταθεί τα Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης του οικείου Δήμου.

3. Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση ορίζεται ο κτηνίατρος, που πιστοποιείται με τη νόμιμη διαδικασία, που αναφέρεται στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 9

Περισυλλογή και διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς

1. Οι Δήμοι υποχρεούνται να μεριμνούν για την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους δήμων, καθώς και από φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία σε συνεργασία με τον αρμόδιο Δήμο, εφόσον αυτά διαθέτουν υποδομή, συνιστάμενη στην ύπαρξη κατάλληλων σχετικών εγκαταστάσεων ή οχημάτων μεταφοράς ζώων και ανθρώπινο δυναμικό με εμπειρία στο χειρισμό των ζώων. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται το είδος και ο αριθμός των εγκαταστάσεων και των οχημάτων, καθώς και η εμπειρία του ανθρώπινου δυναμικού, που πρέπει να διαθέτουν οι φιλοζωικές ενώσεις και τα σωματεία, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτής της παραγράφου.
2. Για τον παραπάνω σκοπό κάθε Δήμος ή όμοροι ή συνεργαζόμενοι Δήμοι ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία και καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς επιτρεπομένης της συνεργασίας με ενδιαφερόμενα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις ή και εθελοντές φιλόζωους σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Στους Δήμους είναι δυνατόν να παρέχεται και οικονομική ενίσχυση από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για τη δημιουργία και λειτουργία καταφυγίων. Τα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς αποτελούν χώρους προσωρινής παραμονής και περίθαλψης και η ίδρυση και λειτουργία τους διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για τα ενδιαίτηματα ζώων του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978
3. Για την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς, που καθοδηγούνται και ελέγχονται στο έργο τους από κτηνίατρο, ο οποίος ορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής του Δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από το Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης του οικείου Δήμου ή από τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

Άρθρο 11

Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε απορρίμματα και περισυλλογή νεκρών ζώων

1. Οι υπεύθυνοι σφαγείων, κρεοπωλείων, νοσοκομείων, στρατοπέδων, κατασκηνώσεων, καταστημάτων διάθεσης τροφίμων, εγκαταστάσεων μαζικής εστίασης και γενικά χώρων υγειονομικού ενδιαφέροντος έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της πρόσβασης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στα απορρίμματα των εγκαταστάσεων τους.

2. Οι υπηρεσίες, που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι αρμόδιες για την καθαριότητα των οδών του εθνικού, επαρχιακού και αστικού δικτύου, έχουν άμεση υποχρέωση να απομακρύνουν από τις οδούς και τα πεζοδρόμια τα νεκρά ζώα και να μεριμνούν για την αποτέφρωση ή την υγειονομική ταφή τους, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις. Αποτεφρωτήρια ζώων συντροφιάς ιδρύονται και λειτουργούν και από Δήμους και Συνδέσμους Δήμων.

Άρθρο 12

Απαγόρευση χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες

1. Απαγορεύεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε τσίρκο ή σε θίασο με ποικίλο πρόγραμμα, εφόσον τα ζώα αυτά χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό στο πρόγραμμα τους, πραγματοποιούν παραστάσεις ή παρελαύνουν ή εμφανίζονται ενώπιον του κοινού.

2. Απαγορεύεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε επιχειρήσεις ψυχαγωγικών παιχνιδιών, πίστας αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών, επιδείξεων, πανηγυριών ή άλλων καλλιτεχνικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, εφ' όσον τα ζώα χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό στο πρόγραμμα τους.

3. Απαγορεύεται η εκτροφή, η εκπαίδευση και η χρησιμοποίηση ζώων για οποιοδήποτε είδος μονομαχίας. Επίσης απαγορεύεται η εκτροφή και η χρησιμοποίηση σκύλων και γατών για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 14

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του άρθρου 12 είναι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που εκδίδει την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή πραγματοποίησης της εκδήλωσης κατά το άρθρο 81 του ν. 3463/2006.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΕΙ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.

Ο ν. 4039/2012 στο άρθρο 1 αυτού παρ. γ ορίζει ότι Ζώο συντροφιάς είναι κάθε ζώο, που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο, κυρίως μέσα στην κατοικία του, για λόγους ζωοφιλίας ή συντροφιάς. Ζώα συντροφιάς θεωρούνται και οι σκύλοι, που χρησιμοποιούνται για το κυνήγι, τη φύλαξη ποιμνίων, τη φύλαξη χώρων, την παροχή βοήθειας και προστασίας ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και οι σκύλοι έρευνας και διάσωσης και οι σκύλοι που χρησιμοποιούνται από τις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας.

Επίσης στο άρθρο 6 παρ.1ορίζεται ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων, που για εμπορικούς σκοπούς εκτρέφει, αναπαράγει ή πωλεί ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με αντίστοιχη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, που εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, στην οποία έχει την κατοικία ή την έδρα του, να υπόκειται στον έλεγχο της αρχής αυτής και να συμμορφώνεται με τους όρους, που προβλέπονται στο π.δ. 184/1996. Για τη χορήγηση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς πρέπει να τηρούνται οι κανόνες ευζωίας, οι κανόνες ασφάλειας, οι κανόνες παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής αντίληψης των ζώων και οι διατάξεις του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978. Οι εκτρεφόμενοι, αναπαραγόμενοι ή οι προς πώληση σκύλοι και γάτες διαθέτουν βιβλιάριο υγείας ή διαβατήριο, σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρίζονται στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση του άρθρου 4. Στις εγκαταστάσεις εκτροφής, αναπαραγωγής ή εμπορίας τους πρέπει να τηρούνται όλοι οι κανόνες ευζωίας, ασφάλειας και παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής περίθαλψης. Όταν εκτρέφονται περισσότεροι από δύο θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής ή σημειώνονται περισσότεροι από δύο τοκετοί ανά έτος σε θηλυκούς σκύλους εκτροφής, απαιτείται υποχρεωτικά η έκδοση άδειας αναπαραγωγής, εκτροφής και εμπορίας ζώων συντροφιάς. Για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής τηρούνται μητρώα. Θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής δεν γονιμοποιούνται πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και σε καμία περίπτωση πριν από

την παρέλευση εννέα μηνών από τον τελευταίο τοκετό. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή μετά το 9ο έτος της ηλικίας του ζώου.

Και στο άρθρο 10 παρ.1 ότι η μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού (Ε.Κ.) 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 «για τους υγειονομικούς όρους που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου», του Κανονισμού (Ε.Ε.) 388/2010 της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2010, του Κανονισμού (Ε.Κ.) 1/2005 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2004 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά», καθώς και από τις διατάξεις του π.δ. 184/1996 (Α' 137).

Η παράνομη εμπορία ζώων συντροφιάς κατά τους όρους του παρόντος νόμου, (άρθρο 6, παρ. 1 και άρθρο 10 παρ. 1) τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

Στο άρθρο 16 παρ.α. αναφέρεται ότι απαγορεύεται ο βασανισμός, η κακοποίηση, η κακή και βάνανση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας κατ' αυτού, όπως ιδίως η δηλητηρίαση, το κρέμασμα, ο πνιγμός, το κάψιμο, η σύνθλιψη και ο ακρωτηριασμός. Η στείρωση του ζώου καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό, δεν θεωρείται ακρωτηριασμός.

Ενώ στην παρ.β ότι απαγορεύεται, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κινηματογραφικών ταινιών και γενικότερα οπτικοακουστικού υλικού εκπαιδευτικού προσανατολισμού, η πώληση, εμπορία και παρουσίαση - διακίνηση μέσω διαδικτύου οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, όπως βίντεο ή άλλου είδους κινηματογραφικού ή φωτογραφικού υλικού στα οποία απεικονίζεται οποιαδήποτε πράξη βίας εναντίον ζώου, καθώς και σεξουαλική συνένρευση μεταξύ ζώων ή μεταξύ ζώου και ανθρώπου με σκοπό το κέρδος ή τη σεξουαλική ικανοποίηση ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά. Στην ανωτέρω απαγόρευση συμπεριλαμβάνεται και η περίπτωση της μονομαχίας μεταξύ ζώων.

Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων α' και β' του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

Στο άρθρο 12 παρ.1,2&3 προβλέπεται η απαγόρευση χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου αυτού τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

Τέλος όπως προβλέπεται στο άρθρο 5παρ.8 εδ.β απαγορεύεται η αφαίρεση του μέσου ηλεκτρονικής σήμανσης από τον ιδιοκτήτη του ζώου συντροφιάς (με σκοπό να αποτραπούν φαινόμενα εγκατάλειψης ζώου) ή από άλλο πρόσωπο ή από κτηνίατρο (με σκοπό την αποτροπή παράνομου σκοπού), καθώς και η κλοπή οποιουδήποτε ζώου συντροφιάς τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και χρηματική ποινή μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, ενώ η κλοπή κυνηγετικού σκύλου ή σκύλου βοήθειας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ.

Ίσως λοιπόν θα έπρεπε το σύστημα μας να λειτουργεί σε πρότυπα χωρών με μεγαλύτερη εμπειρία από εμάς στη δίωξη αυτού του είδους των εγκλημάτων.

Στην ASPCA η στελέχωση της Αστυνομίας των ζώων γίνεται από ανθρώπους με προηγούμενη προϋπηρεσία σε υπηρεσίες εφαρμογής και επιβολής του νόμου (Prior experience as a police officer, park ranger, or peace officer), καθώς και με άτομα με τίτλους σπουδών στην εγκληματολογία και σε επιστήμες που αφορούν τη «μελέτη των ζώων»- (animal sciences).

Οι ομάδες Δίωξης των εγκλημάτων Κακοποίησης των ζώων:

- Μελετούν τα στοιχεία σε φακέλους υποθέσεων που υποβάλλονται από τους επιθεωρητές ελέγχου.
- Συνεργάζονται με τους επιθεωρητές για την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν από ελλιπή στοιχεία ή από νομικά κενά της υπόθεσης.

- Παίρνουν τις τελικές αποφάσεις για το αν θα ασκήσουν την ποινική δίωξη-μόνο και εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία-.
- Προσλαμβάνουν ιδιώτες εξειδικευμένο προσωπικό και πραγματοποιώμενες για περαιτέρω βοήθεια και τη στήριξη με στοιχεία της υπόθεσης στα δικαστήρια.

Φυσικά η χώρα μας υπολείπεται αυτών των χωρών τόσο ως προς την έλλειψη υπηρεσιών, όπως η Αστυνομία των ζώων, με μοναδικό αντικείμενο την δίωξη αδικημάτων κατά των ζώων όσο και ως προς το νομικό πλαίσιο για την κακοποίηση, αλλά και την εφαρμογή των νόμων παρά την προσπάθεια που έγινε με τον 3170/2003 και τον 4039/2012.

Ακόμη, αν και κατά καιρούς δηλώθηκε η πρόθεση στον ηλεκτρονικό τύπο για δημιουργία «Αστυνομίας των ζώων», αυτή η προσπάθεια δεν ευοδώθηκε. Σύμφωνα με άρθρο του Πρώτου Θέματος της Κυριακής στελέχη του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη αποφάσισαν να δεχτούν την πρόταση των Ελλήνων ζωόφιλων, για να δημιουργήσουν την ελληνική pet police. Βέβαια δεν υπάρχουν χρήματα για να γίνουν προσλήψεις, με τα μεγάλα ποσοστά εγκληματικότητας που επικρατούν αυτή τη στιγμή στη χώρα μας. Παρ' όλα αυτά, από τις αρχές του Αυγούστου 2012 η ΕΛ.ΑΣ έστειλε εγκύκλιο προς όλα τα Αστυνομικά Τμήματα της χώρας... "Μην αδιαφορείτε στις καταγγελίες", είναι η νέα εντολή που δόθηκε, οι οποίοι αστυνομικοί είχαν άγνοια στο ότι ήταν υποχρεωμένοι να κυνηγούν τους " βασανιστές" των ζώων.

.....

Δυστυχώς χωρίς την εξειδίκευση και την γνώση του αντικειμένου παρά μόνο με την εφαρμογή του νόμου δεν πρόκειται η Ελλάδα να χάσει την θλιβερή πρωτιά σε βασανισμούς ζώων. Θλιβερή πρωτιά για τη χώρα μας, στην κακοποίηση ζώων, σύμφωνα με την ολλανδική φιλοζωική οργάνωση Dierhulp. Το Top 10 της ντροπής:

1.	ΕΛΛΑΔΑ
2.	ΙΣΠΑΝΙΑ
3.	(ANTILLES)
4.	ΟΛΛΑΝΔΙΑ
5.	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
6.	ΤΟΥΡΚΙΑ
7.	BENEZOYΕΛΛΑ

8.
9.
10.
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΑΙΓΥΠΤΟΣ

.....

Προτάσεις:

1. Διοργάνωση σεμιναρίων στις Σχολές Μετεκπαίδευσης ΕΛ.ΑΣ, προκειμένου να επιμορφωθεί το αστυνομικό προσωπικό σε τρόπους αντιμετώπισης κακοποίησης, βασανισμού και θανάτωσης ζώων. Ενέργειες και ανάλυση νόμων και σωστή εφαρμογή του.
2. Διαλέξεις στα Τ.Δ.Α ανά τη χώρα για ευαισθητοποίηση, αλλά και εκπαίδευση σε θέματα εγκληματολογικής έρευνας και επιβολής του νόμου από αστυνομικούς εκπαιδευμένους κατάλληλα στο αντικείμενο .
3. Προγραμματισμός ημερίδων στις έδρες των δεκατεσσάρων περιφερειών της ΕΛ.ΑΣ, στην οποία θα συμμετέχουν Διοικητές Τμημάτων δικαιοδοσίας τους για ενημέρωση σε θέματα κακοποίησης, μνημονίου ενεργειών και εφαρμογή του νόμου.
4. Σχεδιασμός για τη δημιουργία προτύπου Αστυνομικού Τμήματος Δίωξης Εγκληματικότητας κατά των ζώων, έχοντας ως μοντέλα τα αντίστοιχα της Αυστραλίας, της Ν.Αφρικής και των Η.Π.Α, καθώς και τον υπό ίδρυση θεσμό της Αστυνομίας ζώων στην Ολλανδία. Τίθεται ο προβληματισμός της δημιουργίας μακροπρόθεσμα στην ΕΛ.ΑΣ ειδικού σώματος με την επωνυμία Αστυνομία Ζώων ή η ένταξή του σε κάποιο από τα ήδη υπάρχοντα ειδικά σώματα. Επίσης τα ανωτέρω όργανα δημοσίας τάξεως θα πρέπει να εφοδιαστούν με τα κατάλληλα μηχανήματα (scanner) για τον έλεγχο της ηλεκτρονικής σήμανσης.
5. Άμεση συνεργασία της ΕΛ.ΑΣ. και των Πανεπιστημίων - Τμημάτων Κτηνιατρικής, για την εκπόνηση μελετών σχετικά με τους τύπους νέας εγκληματικότητας κατά των ζώων, όσο και την λεπτομερή καταγραφή των κακοποιήσεων. Λεπτομερή διερεύνηση των περιστατικών (νεκροψίες – νεκροτομές) για την σωστότερο και πληρέστερο σχηματισμό δικογραφιών που σχετίζονται με την κακοποίηση.

6. Συγκρότηση μιας ομάδας εξειδικευμένων αστυνομικών με πτυχίο που να σχετίζεται με το αντικείμενο ή και επιλογή με διαδικασίες ανάλογες με αυτές που αναφέρονται ανωτέρω, για την επιλογή των συνοδών σκύλων.
7. Συνεργασία των Υπουργείων Δικαιοσύνης- Προστασίας του Πολίτη - Γεωργίας για τη στελέχωση σε κάθε νομό ή περιφέρεια με δύο αστυνομικούς, οι οποίοι θα ασχολούνται αποκλειστικά με θέματα κακοποίησης ζώων. Εφ' όσον προκύπτει παράνομη συμπεριφορά ανθρώπου προς το ζώο -μία από τις εκατοντάδες που σημειώνονται κάθε χρόνο στην Ελλάδα- εναντίον του υπόπτου θα γίνεται καταγγελία και παράλληλα η υπόθεση θα οδηγείται στο δικαστήριο, το οποίο θα αποφασίζει, εάν επιβάλλεται η αφαίρεση της επιμέλειας του ζώου από τον ιδιοκτήτη του για κάποιο χρονικό διάστημα ή μόνιμως.